

Velja po pošti: ==

Za celo leto naprej . . . K 28.—
za pol leta . . . " 13.—
za četrt leta . . . " 6.50
za en mesec . . . " 3.20
za Nemčijo celoletno . . . 29.—
za ostalo inozemstvo . . . 35.—

V Ljubljani na dom: ==

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za pol leta . . . " 13.—
za četrt leta . . . " 6.—
za en mesec . . . " 2.—
V upravi prejemanj mesečno K 1.50

SLOVENEK

Inserati: ==

Enostolpna poltivrsta (72 mm):
za enkrat . . . po 15 v
za dvakrat . . . " 13 "
za trikrat . . . " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice: ==

enostolpna poltivrsta (72 mm)
30 vinarjev.

Izbaja: ==

vsak dan, izvzemši nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nehrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. ==

Političen list za slovenski narod.

Opravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. Za
Avstr. poštne bran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
bran. račun št. 26.511. — Opravniškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 8 strani.

Izjava izvršilnega odbora S. L. S.

Izvršilni odbor S. L. S. je v sinočnji seji vzel najprej na znanje poročilo načelnika dr. Šusteršiča o njegovem imenovanju za deželnega glavarja in njegovo izjavo, da daje svoj državnozborni mandat na razpolago. V razpravi se je soglasno poudarjalo, da to imenovanje ne sme ničesar izpremeniti v razmerju, ki ga ima nač. dr. Šusteršič do stranke doma in na Dunaju. Ravnotako se je soglasno izražalo, da mora ostati slej ko prej težišče delovanja načelnika dr. Šusteršiča v vodstvu naše delegacije v državni zbornici. Končno se je soglasno sklenilo: »Izvršilni odbor je prepričan, da bi bil izstop dr. Šusteršiča iz državne zbornice za stranko naravnost škodljiv in zato ga naproša, naj svoj državnozborni mandat obrani tudi še zanaprej.« — Dr. Šusteršič je izjavil, da ustreza ti soglasni želji in da ostane potemtakem glede na državnozbornsko delegacijo vse kakor je bilo.

Kaj je naša trgovska in obrtna zbornica.

Večkrat se čuje vprašanje, kaj je trgovska in obrtna zbornica in za koža je ustanovljena. Vse trgovske in obrtne zbornice so stanovske korporacije, katere naj bi v prvi vrsti zastopale koristi trgovcev in obrtnikov. Da se to ne godi v isti meri, kakor bi se moralo, krivi so tisti ljudje ali stranke, ki imajo te zbornice v rokah, oziroma stranke, ki imajo večino v teh zbornicah. V celi naši Avstriji po vseh kronovinah imajo večino v teh zbornicah liberalci. Ker pa se je skazalo povsodi, da koder liberalci gospodarijo, ne gospodarijo v korist ljudstva in splošnosti, marveč le v korist posameznikov, zato tudi od naše trgovske in obrtne zbornice ne smemo pričakovati kakih izvanrednih presenečenj, dokler bodo naši liberalci gospodovali v tej zbornici. Kar ima kranjska trgovska in obrtna zbornica v zadnjih šestih letih koristi za splošnost pokazati, to so storili zastopniki Slovenske Ljudske Stranke. Žal, da niso imeli večine zastopniki Slov. Ljudske Stranke, ker bi se bilo

dalo še veliko več storiti, nego so storili. Večkrat se spominjamo nazaj, kako se je bilo treba bojevati, predno se je liberalna večina udala, da je prodrl kak koristen predlog v korist naših trgovcev in obrtnikov.

Kakšna pa je bila naša trgovska in obrtna zbornica, predno so prišli naši zastopniki Slovenske Ljudske Stranke v to zbornico? Paševal je bivši tajnik, kateri se je delal vsegamogočnega. Zbornični svetniki niso imeli prav nič govoriti. Predčitati so smeli samo tisto, kar jim je dal živši tajnik v roke. Liberalni svetniki so pa tudi bili zelo veseli, ako jih je znanec nazival »gospod svetnik«, s tem pa je seveda bilo tudi njihovo delo opravljeno. Ako so bile napovedane javne seje, niso bile sklepčne, liberalne svetnike so iskali po ljubljanskih kavarnah in gostilnah. Konečno se jim je vendar posrečilo, da so spravili toliko svetnikov skupaj, da je bila seja sklepčna. Javna seja je bila seveda tudi temu primerno hitro končana.

Tako idealno življenje si predstavljata tudi sedanja gospoda tajnika. Seveda so se časi spremenili. Nov duh so zanesli v trg, in obrtno zbornico naši zastopniki. Seveda so se liberalci upirali in prezirali naše zastopnike, kolikor se je dalo. Tudi k javnim sejam so bili liberalci primorani hoditi, ker so se bali, da jih naši ne presenetijo s kakimi predlogi. Naši zastopniki so zahtevali, kakor je določeno po zborničnem pravilniku, naj bodo vsak mesec javne seje, zlasti ker oba zbornična tajnika vedno stokata, kako velikansko dela da imata. Temu so se liberalci uprli, ostalo je pri starem. Zbornica ima svoje navadne tri ali k večjem štiri javne seje na leto, s tem je vse opravljeno. V enem smo edini s tajniki in liberalnimi zastopniki naše trgovske in obrtne zbornice, namreč: da se v zbornici veliko dela, vendar ne za trgovce in obrtnike, marveč za »Sokola« in druga liberalna društva. Kranjska trgovska in obrtna zbornica je pa tudi zbornica za propadle kandidate. Stvar je ta: po deželnem volivnem redu ima trgovska in obrtna zbornica pravico izvoliti v deželni zbor dva poslanca. In ravno, ker ima zbornica pravico, da voli dva poslanca, zato se brigajo in pehajo naši liberalci za to zbornico.

Vsaj vendar še v svojem zadnjem oklicu, katerega so liberalci razposlali svojim zaupnikom, poudarja in potrjuje naše izvajanje liberalni dr. Novak, kateri je izvoljen v deželni zbor od te zbornice, »da ne glede na stanovske interese trgovcev in obrtnikov imajo te volitve za narodno-napredno stranko še posebej izredno važnost, ker volijo svetniki trgovske in

obrtne zbornice dva poslanca v deželni zbor kranjski.«

Tukaj imamo zopet našega liberalca Torej ne toliko za stanovske koristi trgovcev in obrtnikov, ampak zato, ker volijo svetniki trgovske in obrtne zbornice dva poslanca v deželni zbor, zato se brigajo naši liberalci za to korporacijo. Ta stavek veliko pove, upajmo, da se našim trgovcem in obrtnikom odpro vendar enkrat oči in pomedejo pri prihodnjih volitvah tudi iz te zbornice — liberalce.

Trgovska in obrtna zbornica bi morala sporazumno z večino deželnega zbora, oziroma odbora delati za koristi naših kranjskih trgovcev in obrtnikov. Vsaj je v deželnem proračunu nakazanih 88.000 K za obrtništvo. To je tolika svota, kolikor ima trgovska in obrtna zbornica sploh proračunano in znašajo približno vse njene potrebe. Vendar da bi se liberalci hoteli približati v tem oziru večini deželnega zbora ali odbora, to niti misliti ne smemo. Pa je tudi bolje, ako se liberalci preveč ne brigajo za trgovce in obrtnike, kajti koder imajo ti ljudje svoj nos, tam je gotovo vse pokopano.

Zato pa naj naši kranjski trgovci in obrtniki v svojo lastno korist volijo kandidate Slovenske Ljudske Stranke pri prihodnjih volitvah, po teh bodo imeli uspešno zastopstvo, liberalni stranki pa naj obrnejo hrbet!

AVSTRO-OGRSKA.

Nova vojaška poveljništva.

Spomladi se ustanove sledeča nova poveljništva: V bolcanski 8. pehotni diviziji se ustanovi v Roveretu 96. pehotna brigada, v Tridentu 121. in v Brunecku 122. pehotna brigada. V 28. ljubljanski pehotni diviziji se ustanovi v Ljubljani 94. pehotna brigada. V Lvovu se ustanovi kavalerijska divizija z 21. kavalerijsko brigado v Lvovu, kakor tudi v Budimpešti. Imeli bomo od spomladi dalje v miru 8 kavalerijskih divizij. Poveljstva bodo nastanjena v Krakovu, na Dunaju, v Požunu, Jaroslavu, Stanislavu, Temešvaru, Budimpešti in v Lvovu.

Prihodnja seja državnega zbora.

Dunaj, 10. januarja. (Zasebno.) V parlamentarnih krogih se trdi, da se skliče prva seja državnega zbora konec februarja ali pa začetkom marca. Istočasno z državnim zborom zborujejo delegacije.

Naš drugi dreadnought.

Dunaj, 10. januarja. (Zasebno.) »Fremdenblatt« poroča, da se izpusti v morje naš drugi dreadnought meseca

marca. Naš prvi dreadnought »Viribus Unitis« je bil, kakor znano, izpuščen v morje 24. junija 1911.

Ustanovitev nove poljske stranke.

Zahodnogališki poljski konservativni poslanci so se večkrat sprli s svojimi vzhodnogališkimi tovariši. Vzhodni Galičani so zato sklenili, da zapuste krakovsko skupino in da ustanove avtonomno stranko. Novo stranko vodijo poslanci dr. Starzynski, Cienški, dr. Milewski, dr. Kozłowski. Njih glasilo je »Gazeta Narodowa«.

Povišano število častnikov generalnega štaba.

Dunaj, 10. januarja. (Zasebno.) Vojna uprava namerava sistemizirati pri vsakem poveljništvu armadnega zbora dve novi mesti častnikov generalnega štaba.

PAPEŽ IN PORTUGALSKA.

Iz Rima poročajo, da je poslal papež Pij X. portugalski vladni ultimatum zaradi ukaza, katerega je vlada pred kratkim izdala in s katerim je več škofov iz Portugalske izgnanih. Papež zahteva, da vlada ta ukaz umakne, drugače svojega zastopnika iz Lizbone odpokliče.

FRANCOSKA VLADA IN BOLNIŠKE STREŽNICE.

Neki znameniti francoski kirurg kritizira v listu »Temps« nova določila vladnega prefekta v Dordogne, v katerih priporoča, da naj si vse privatne bolnišnice omislijo svetne strežnike in strežnice. V slučaju, da zasebni zavodi tega ne store, bo vlada in občine svoje bolnike drugim v oskrbo izročila. Voditelji teh zavodov se pa tem določilom protivijo, ker ne morejo dobiti posvetnih strežnic in bi bile te tudi predrage.

ODSTOP FRANCOSKEGA ZUNANJEGA MINISTRA.

Pariz, 10. januarja. (Kor. urad.) Francoski zunanji minister de Selves je podal včeraj demisijo, ker se je v včerajšnji seji senatove komisije ob pregledu nemško-francoske maroške pogodbe pojavilo nasprotstvo med njim in ministrskim predsednikom.

Pariz, 10. januarja. (Zasebno.) O seji senatove komisije, ki je povzročila, da je odstopil francoski zunanji minister de Selves, se poroča: Ministrski predsednik Caillaux je poročal o pogajanjih glede na nameravano progogo Kongo—Kamerun. Podal je častno besedo, da se ni pogajal preko zunanjega ministrstva in brez vednosti poslanika Cambona. Clemenceau je nato

LISTEK.

Francosko medvladje in slovensko ljudstvo.

Včeraj je predaval v »Ljudskem Domu« o gori označenem predmetu zgodovinar dr. Gruden in izvajal sledeče:

Povod in predmet današnjemu predavanju mi je dala zadnja F. Finžgarjeva ljudska igra »Naša kri«. Ta igra spada med redke zgodovinske drame, ki jih Slovenci imamo, in je prav zato pomenljiva. Če ima oder vzgojni namen, potem se ta namen še posebno kaže, kadar se predstavljajo igre iz naše domače slovenske zgodovine. Kje ima angleški narod pisano svojo zgodovino, odkod mu njegova preteklost najmočnejše govori, odkod drugod, kakor iz Šekspirjevih dram? F. Finžgar nam je podal dramo iz francoske dobe, poudaril ilirsko idejo, ki se je takrat v gotovem krogu vnela in razvijala, vzporedno s tem pa s krepkimi potezami naslikal gospodarsko stisko, v kateri se je takrat slovensko ljudstvo nahajalo in pa njegov odpor proti nasilnemu tujcu. Čim več takih iger bomo Slovenci imeli, tem več bomo imeli veljave.

Finžgarjeva igra je gotov del slovenske kritike razburila. Dejali so, da je francoska doba bila doba svobode in napredka, da si slovensko ljudstvo ni moglo ali saj ne bi bilo smelo želeli nazaj »reakcionarne avstrijske vlade«, da se ima slovenski narod Napoleonu zahvaliti za svoje največje dobrine. Bistvena napaka teh ljudi je, da gledajo preteklost v luči sedanjosti in svoje lastne težnje in nazore zanašajo v tedanje čase, ker hočejo našo preteklost videti tako, kakršno bi jo oni radi imeli.

Finžgar pa je storil čisto prav, da se je temu ognil. Z intuicijo pravega umetnika je tedanje dobo osvetlil tako, da jo vidimo zdaj pred seboj tako, kakor je v resnici bila; vidimo nasilje tujca, grozote vojnega stanja, žrtve, ki so jih morala ljudstva donášati za to, da je Napoleon naslil svoje brezmejno slavohepleje, na drugi strani pa nam pisatelj slika odpor »naše krvi«, žilavost našega kmečkega ljudstva, a obenem tudi karakterizuje ilirsko idejo, kakor je živela v nekaterih, ne da bi mogla globlje med mase prodreti. Tako je bilo dejansko stanje in to je Finžgar dramatiziral.

Oglejmo si danes na podlagi zgodovinskih virov, kakšno je bilo

razmerje slovenskega ljudstva do francoske vlade, ker se nam na tem ozadju mnogi poedini prizori in poedine osebe Finžgarjeve drame pojasne.

× × ×

Ako hočemo razumeti razmerje slovenskega ljudstva do francoske vlade, moramo najprej vprašati, kaj je nova francoska vlada našemu narodu prinesla?

Popolnoma napačno bi bilo, ako bi ji hoteli odrekati vsako dobro voljo za občno blaginjo in kulturno povzdigo ljudstva. Nasprotno, nastopila je z velikimi gesli enakosti, bratstva in svobode in začrtala blesteč program. A Napoleonova politika je bila sploh do temelja pogrešena. O tem tu seveda ne moremo obširno razpravljati, pač pa si hočemo ogledati resnični položaj v naši deželi, ki je bil v mnogočem v križnem nasprotju s kulturnim in gospodarskim programom francoske vlade.

Dandanes se splošno poudarja, da je Kranjska agrarna dežela. Francozi niso bili tega mnenja. Izračunali so, da morejo ilirske dežele s svojimi pridelki, z žitom in živino, preživiti prebivalstvo le pol leta, dolgo mora pokriti uvoz iz inozemstva. Agrarni značaj stopa v ozadje in francoski upravitelji nagla-

šajo predvsem pomen južnih dežel za trgovstvo. Ilirija ima zlasti posredovati med južno Francijo in balkanskimi deželami, oskrbovati tranzitno kupčijo. Zato so Francozi zlasti skrbeli za zgradbo cest in dočim so sicer tlako odpravili, so jo tu pustili v veljavi. Zanimali so se pa tudi za vodne ceste. Brodarstvo po Ljubljani, Savi, Dravi, Soči in Kolpi je imelo dvigniti trgovino. Pričeli so z regulacijo Save in izkušali najti primerno vrsto ladij. Pridelki Bosne so se imeli po Savi in Ljubljani dovažati do Ljubljane, celo pridelki z obrežij Črnega morja in daljnega Orienta naj bi po Donavi in Savi prišli v Ljubljano.

Ta tranzitna kupčija je prinesla nekaterim ljudem veliko denarja. Zaslужili so podjetniki, ki so dali vozove in živino, krčmarji in vozniki. Tako je marsikaka hiša obogatela, da ljudje niso vedeli, kdaj in kako. Na ta način so nastale mnoge pripovedke o francoskih kasah, ki da so jih ti ali oni neznanci oropali in s tem prišli na vrh (na primer »Figabirt« v Ljubljani), v resnici pa so nekateri v onih časih res veliko zaslužili. Na drugi strani pa je Napoleon s svojo do temelja pogrešeno gospodarsko politiko — kontinentalno zaporo — jadranske dežele silno oškodoval. Dubrovnik je takrat gospodarsko propadel in se ni nikdar več dvig-

vprašal de Selves, če je bil Cambon poučen o vseh razgovorih in pogajanjih med Berolinom in Parizom in če de Selves potrdi Caillauxovo izjavo. De Selves ni takoj odgovoril, nakar je ponovil vprašanje član komisije Bourgeois. De Selves je končno jecljaje izjavil: Ne morem odgovoriti, ker me veže dvojna dolžnost, da spoštujem resnico in korist Francoske; po nekem drugem poročilu je pa še pristavil: »In solidarnost ministrstva«. Clemenceau je odgovoril: Člani komisije lahko smatrajo, da ste odgovorili korektno, meni se pa to ne zdi. Nedavno ste namreč prišli k meni in mi ravno nasprotno trdili. (Zivahno presenečenje.) Sejo so med velikim razburjenjem prekinili. Ministrski predsednik Caillaux je zapustil dvorano in se je na hodniku živahno razgovarjal s Clemenceaumont; nato sta se nekaj časa razgovarjala Caillaux in de Selves. Kmalu nato se je poročalo, da je de Selves demisioniral. Zelo otežkočeno je tudi stališče ministrskega predsednika Caillauxa. Sinoči pozno zvečer je pozval Caillaux mornariškega ministra Delcasséja, da naj prevzame francosko zunanje ministrstvo.

Pariz, 10. januarja. Francoski parlament se je danes otvoril. Za predsednika je bil izvoljen z 257 med 309 glasovi Brisson.

FRANCOZI IN ŠPANCI V MAROKU.

Tako Francozi kakor tudi Španci so sklenili, da bodo vzdrževali v Maroku močne armade. O sklepih obeh držav sta došli sledeči poročili:

Pariz, 10. jan. (Zasedba.) Pod predsedstvom predsednika Fallièresa je sklenil svet za obrambo države, da mora nastopiti Francija v Maroku že izpočetka z vso močjo. Potrebno je, da imajo Francozi prva leta v Maroku najmanj 60.000 do 80.000 mož. To se pa mora izvesti ne da bi vojaške moči doma trpele. Kako se bo ta sklep obrambnega sveta rešil, ni znano.

Pariz, 10. jan. (Kor. ur.) Iz Madrida se poroča: Španska ustanovi kolonialno armado domačinov 15.000 mož, ki ji bodo poveljevali španski častniki. Posadko v Melilli bodo tvorili izključno španski vojaki. V Algecirasu in na Malagi bodo imeli Španci vedno za vsak slučaj pripravljene vojake.

Hrvaško parobrodno društvo propadlo.

Morja lačni Mažari triumfirajo. Po ljutom, neenakem desetletnem boju so končno ostali zmagovalci na hrvaškem morju: uničili so Hrv. parobrodno društvo, ki je sedaj s svojih parobrodov snelo hrvaško trobojnico in nehala ploviti. Na hrvaškem morju se bo od slej zopet zmagonosno vila kot izključna gospodovalka mažarska zastava. Ta nekrvavi pomorski poraz hrvaškega naroda v živo zadeva tudi srce vsakega rodoljubnega Slovenca. Saj smo bratje in pod hrvaško trobojnico se z enakim ponosom in veseljem vozi tudi Slovence, kakor Hrvata mora tudi njega žaliti mažarski prapor na hrvaškem morju. Vsakemu se nehote usiljuje vprašanje, kako za božjo voljo so mogli Hrvatje, ki štejejo med sabo vendar mno-

nil, Trst je zelo ubožal, naše dežele, zlasti Gorenjska in Dolenjska, so pa tudi hudo trpele, ker so bile po visoki carini od sosednjih odrezane, zlasti prideta tu v poštev Štajerska in Koroška. Baron Žiga Cojs je moral svoje fužine v Bohinju opustiti in prodati, propadla je željarska obrt in druge. Masa naroda je vsled te gospodarske krize prišla v velike stiske.

Francozi so omilili podložništvo. Odpravili so po načelu, da je vsak pred postavo enak, služnost, v kateri se je nahajal kmet nasproti grajščaku in tlaku, oziroma roboto prepovedali. Pustili so pa služnosti v naturalijah, toda le tiste, ki so bile v urbariju zapisane, sicer pa so bile te služnosti odkupljive. Da niso Francozi podložništva kmetov nasproti plemstvu popolnoma odpravili, temu je vzrok to, da niso marali plemstva, ki francoski vladi itak ni bilo naklonjeno, popolnoma od sebe odbiti.

Nadalje so se Francozi veliko prizadevali za šolstvo. Država imej monopol za šolstvo, vzgoja bodi francosko-nacionalna, pravzaprav napoleonska, strogo vojaška. Vsaka občina imej svojo šolo, vsak kanton višjo deklisško šolo in eno gimnazijo ali kolegij, v vseh ilirskih deželah je bilo projektiranih 25 gimnazij, 9 licejev in 1 univerza, oziroma ecole central. Učni jezik bodi ljudski, vendar je bila univerza v Ljubljani francoska in ne slovenska; misel ilirske akademije, kakor jo je sprožil Dubrovnik, se ni uresničila. Na ljubljanski univerzi se je poučevalo latinsko, francosko in nemško. Šolskega programa pa francoska vlada ni izved-

Enaletletni perzijski šah na svojem dragocenem prestolu vrednem več milijonov.

go bogatih ljudi, pustiti priti do propada navedenega društva. Seveda, kapitalisti čuvajo svoj denar, a o Hrv. parobrodno društvo se je vedelo, da proti njemu ne stoji le mogočna Ungaro-Croata, pri kateri so v pretežni večini udeleženi reški in drugi hrvaški denarni mogotci! —, marveč tudi ogrska vlada, ki je pogodbeno zagotovila to družbo, da jo bo v slučaju konkurence vzela v svoje varstvo. In ogrska vlada je svojo obljubo zvesto držala! Leto za letom je dajala družbi bogate subvencije, in ji šla povsod in v vsakem oziru na roko, med tem ko Hrv. par. društvo ni od nikoder dobivalo nobene denarne podpore, pač pa so se mu neprestano stavile vse mogoče ovire in se preganjalo z nezaslišano konkurenco. Kako je Hrvaška zaslužnjena Ogrski, priča najbolj dejstvo, da si nobena hrvaška vlada ni upala geniti v korist narodnega pomorskega podjetja — iz strahu pred Mažari. Hrvatsko primorsko ljudstvo pa, ki je najbolj vedelo ceniti pomen Hrv. par. društva, samo ni moglo ali znalo pomagati. Kako grdo je s tem ljudstvom preje postopala Ungaro-Croata! Na svojih parnikih za potnike drugega razreda niti ni imela pokritega krova in je moralo ljudstvo pozimi tudi ob najhujši burji stati na prostem v mrazu in nevarnosti, da ga burja pomede v morje. Vozne cene so bile visoke. Ko pa je bilo ustanovljeno Hrv. par. društvo in nastopilo s svojimi nizkimi cenami in kabinami tudi za drugi razred, tedaj se se je spomnila na to tudi Ungaro-Croata in začela tudi v tem oziru konkurirati narodnemu podjetju. Vse predolgo se je vlekel boj s tem društvom, zato so Mažari hoteli sedaj hitro končati. Ogrska vlada je zvišala

subvencijo Ung.-Cr. na en milijon kron in družba je začela voziti iz Reke v Karlobag — 8 ur dalje — za 20 vin. Hrv. par. društvu tudi v teh zadnjih hipih ni vstal rešitelj — in Mažar je zatriumfiral kot izključen gospodar na hrvaškem morju. Svojo zmago so dolgo pripravljali — tudi potom hrvaške vlade, ki se po mažarskem ukazu ni brigala za hrvaške luke in jih zanemarila tako, da parniki niti več ne morejo pristajati, kar se je nedavno pokazalo n. pr. v Senju. Namesto »Hrvatske«, »Starčevića«, »Zrinjskega« in »Svačića« vozi sedaj ob hrvaški obali izključno parnik U. C. — »Magyar«. Seveda je sedaj tudi konec vsake konkurence in U. C. se že pripravlja, da poviša dosedanje nizke cene in odpravi druge konkurenčne ugodnosti, ki so bile v prvi vrsti v korist revnemu ljudstvu. »Hrvatska« zaključuje svoj članek o tej stvari z zagotovitvijo, da ne bo več mogoče ustanoviti enakega društva, kakor je bilo Hrv. par. dr. Temu pa mi nočemo pritrditi, marveč se nadjamo, da bo bodočnost Hrvatom in nam milejša in potem se bo boj za naše morje z nova pričel. Bratje, ne pustimo morja!

Italijansko-turška vojska.

Turki in Lahi dementirajo vsa poročila o skorajšnjem miru. Turki poročajo o številu svojih žrtev v Afriki. Lahi so napadli v Caserti vjete Arabce in bi jih bili pobili, da ni tega strojevodja prepredil. Generala Caneva in Giraldi sta se sprla, kar seveda ne vpliva ugodno na laške operacije. Lahi so najeli v Parizu 300 milijonov lir in

grade z mrzlično naglico dva čezdreadnoughta

Dementirana poročila o mirovni po-gajanjih.

Carigrad, 10. januarja. »Sabah« objavlja intervju turškega vojnega ministra, ki izjavlja, da je mir nemogoč, dokler se ne prizna sultanova suvereniteta v Tripolisu in v Bengasiju. Položaj v Bengasiju je za Turke vedno ugodnejši. Italija bo morala svoje stališče več let utrjevati.

Rim, 10. januarja. »Tribuna« izjavlja, da se inozemstvo vara, če sodi, da se kmalu sklene mir.

Berolin, 10. januarja. Zadnja posredovanja diplomatov za mir med Turčijo in Italijo so se popolnoma izjalovila. Razbila so se tudi pogajanja, da bi se sklenilo premirje.

Oficielno poročilo o izgubah Turkov.

Carigrad, 10. januarja. Oficielen izkaz generalnega štaba izkazuje, da je padlo na tripoliškem bojišču, izvzemši Bengasija, do 3. decembra 1911: 1 stotnik, 2 poročnika in 30 vojakov.

Turki korakajo skozi Egipt v Cirenajiko.

Rim, 10. januarja. Neki laški zdravnik, ki je došel iz Bagdada, poroča »Giornale d'Italia«, da čaka v Suezu tisoč turških častnikov in podčastnikov ugodnega trenutka, da odpotujejo skozi Egipt v Cirenajiko.

Sprta laška generala.

Milan, 10. januarja. »Secolo« poroča, da sta se sprla laška generala Caneva in Giraldi. List trdi, da je general Giraldi gluhi in da ni storila vojna uprava prav, ker je poslala gluhega generala kot divizionarja na bojišče.

Lahi grade dva nova čezdreadnoughta.

Rim, 10. januarja. V ladjedelnici Brescia grade mrzlično hitro dva nova 26.000tonska laška čezdreadnoughta.

Lahi najeli v Parizu 300 milijonov frankov.

London, 10. januarja. Iz najboljšega vira se zatrjuje, da je placirala laška vlada v Parizu zakladnih zadolžnic v višini 300 milijonov frankov pri neki bančni skupini, ki jo vodi z Rotšildovim sodelovanjem »Banque de Paris et des Pays-Bas«.

Laška sodrga napadla arabske vojne vjetnike.

Berolin, 10. januarja. V Caserti se je pripetil 8. t. m. zelo neljub dogodek, ko je dospel transport vjetih Arabcev. Ko se je pripeljal vlak na postajo, je pričelo občinstvo kričati, žvižgati in hotelo s klici: »Doli s Turki!« vdreti v železniške vozove, da linčajo Arabce. Le premišljenosti vlakovodje se je zahvaliti, da se je preprečilo klanje. Vlakovodja je namreč spoznal položaj in ukazal, da se je vlak hitro odpeljal in tako preprečil klanje.

PRED ODLOČITVIJO USODE KITAJSKE.

Republičani se pripravljajo na odločilne boje s cesarskimi vojniki. Odloči se vojska, kakor vse kaže, spomladi. Republičani nakupujejo puške-repetirke na Japonskem. Dr. Sunjatsen je brzojavno pozval Juanšikaja, da naj strmoglavijo dinastijo, ali naj pa odstopi. Kakor sodi »Daily Telegraph« bo stalo v vojski spomladi 160.000 republičanov proti 100.000 cesarskim vojakom. V Pekinu so razmere vedno bolj napete. Zaprli so princa Julana, ker je hotel v zvezi s princem Caiaom pustiti zastupiti Juanšikaja. Čez Bruselj se poroča iz Pekina, da so revolucionarji pričeli groziti Nemcem in da je nemški poslanik že posredoval pri vladi, da se prepreči protinemški bojkot. »Daily Telegraph« poroča iz Šangaja, da so republičani brzojavili Juanšikaju, da morajo prenehati vsa pogajanja. Republičanski voditelji so sklenili, da skličejo brez pekinske vlade konvent v Šangaj. Londonski listi sodijo, da anektira Rusija Mengolsko, Japonska se pa odškoduje v Mandžuriji in v Pečiliji. Angleži se boje, da bi sledili rusko-japonskemu zgledu lahko Nemci, kar se mora tako čitati, da se tudi Angleži ne bodo branili delov Kitajske, če ne bodo ob pravem njim ugodnem trenutku zasedli najlepše dele kitajske države.

RUSKA GROZODEJSTVA V PERZIJI.

Evropci ne moremo biti preponosni na širitelje evropske kulture. Lahi so s svojimi grozovitostmi nasproti Arabcem v Tripolisu osramotili moderno evropsko tolilivalisano kulturo, a tudi Rusi so postopali v Perziji po laškem vzorcu. V Tebrisu so usmrtili 15 voditeljev Rusom nasprotno stranke. Vse kaže, da Rusi zasedejo Teheran in ga pahnejo s prestola 14letnega perzijskega šaha Ahmed Kadžara in zopet na-

la. Ves denar je šel za vojsko, militarizem je vse ljudske in gospodarske sile izrabil zase, šole so bile prazne, kjer bi morali biti 4 razredi, je bil en sam, učitelji niso dobivali plače.

Kako bi se pa bilo tudi moglo ljudstvo za francoske kulturne namene, ki so ostali večji del na papirju, tudi vneti, ko je je vojaški jarem tako kruto stiskal, ko je napoleonski militarizem iz njega skušal izžeti zadnjo kapljo krvi in denarja za slavo imperatorja. Naše dežele so bile pozorišče, na katerem so se odigravale najhujše vojske onega časa, leta 1797, 1805, 1809. Zlasti hudo je bilo 1809, ko se je organizirala po trolskem vzorcu deželna bramba in je bil takorekoč vsak oborožen, cela dežela vzmernirjena, ko so se fantje po krščanskem nauku vadili in je prišlo tudi do hudih spopadov s Francozi (v Črnem Grabnu, St. Vidu na Dolenjskem, v Beli Krajini).

Napoleon je samo revni Kranjski, kakor hitro si jo je osvojil, naložil 15 milijonov izredne vojne kontribucije. Najveljavnejše može dežele je odpeljal v Palmanovo kot talnike, da se kontribucija do zadnjega vinarja izplača. Kontribucija se je kruto iztirjevala, Napoleonovi intendantni sami tožijo o strogosti in nasilnosti centralne vlade.

Ljudstvo je ta krivičnost silno raztogotila. V Belikrajini so biriče pometa-li v Kolpo. Kontribucija se je le deloma plačala. Potem pa pridejo redni davki, to je zemljiški obrtni (takozvani patent) in gostaščina od vrat, oken in pečel, ki so jo morali plačevati najemniki. Pomislimo na gospodarsko krizo, ki je

vladala vsled pogrešene carinske politike Napoleonove in pa na denarno, ki je nastala vsled tega, ker so francoski intendantni oznanili, da je avstrijski papirnati denar izgubil skorej vso svojo veljavo; bil je le eno šestino prvotne veljave vreden. (Sukna je stala na primer 300 gld., klobuk 20 gld.), k temu vzemimo krvni davek, ki je bil vrhunec nasilstva. Napoleon je naše vojake zelo cenil; pri Aspernu je maršalu Marmontu, ki je pripeljal na bojišče svoje Dalmatince, dejal, da vodi najboljšo brigado njegove vojske. Določil je, da ima Ilirija dati 18.000 mož na leto, Kranjska sama več kot tretjino, kar je bilo za tiste čase ob tedanjem stanju obljudenosti in gospodarskem položaju, ko je manjkalo delavskih sil, zelo veliko. Ker so fanta vtaknili po konkripcijskem sistemu v vojaško suknjo za zmerej, do smrti, so se seveda naborov silno bali in pobegnili v gore. Francozi niso ponekod niti enega fanta dobili. Lotili so se skrajnjega nasilja: poslali so žandarje v nedeljo po službi božji lovit može in fante, ko so prihajali iz cerkve. Če hiša ni mogla dati vojaka, so poslali nadnjo eksekucijo; dragonci so se nastanili v hiši, kar je povzročilo velike stroške, zraven pa so izterjali visoko denarno globo, tako da so taka posestva redno šla na kant. Ljudstvo je v svoji obupnosti franc. davčne urade, frankari.e, večkrat napadlo. V Cerknici na primer so kmetje frankarijo demolirali. Stiska je bila tako strašna, da je med drugim ljudstvo v trumah romalo k Materi božji prosit rešitve iz neznosne jarma; v tistem času je nastala božja pot na Brezjah. (Dalje)

meste njegovega očeta Mohameda Alija. V severno Perzijo pošilja Rusija vedno nove vojake, tako proti Perzom kakor tudi proti Turkom, ki bi tudi radi dobili kak kos Perzije, ki jo nameravajo razdeliti Rusi in Angleži. Angležem sicer perzijsko jaboiko ne diši popolnoma, ker se boje, da postanejo neposredni ruski sosede, zato se oglasi vedno kak angleški list, kakor n. pr. 9. t. m. »Daily Telegraph«, ki poroča, da Angležem delitve Perzije ne ugaja in da bo moral bodoči perzijski vladar rezidirati v Širasu, ker ne bodo imeli Rusi v Širas tako blizu, kakor v Teheran.

Dnevne novice.

+ Liberalna nasilja pri volitvi v kranjsko trgovsko in obrtno zbornico. Po Šiški in Dravljah letajo liberalni agitatorji ter se predstavljajo našim volilcem kot zaupniki S. L. S., ki jih pošilja, da bodo pobrali volilne legitimacije in volilne listke. **Opozorjamo naše volilce in volilke naj bodo jako previdni proti takim sieparjem in naj ne zapajo svojih volilnih legitimacij in listkov kakim lažnikom.** Na drugi strani pa liberalci hočejo manevrirati z nekaterimi »zadrugami«, katere so liberalcem le takrat dobre, da bi hodile zanje v ogenj. Tako hočejo liberalci marsikje pobirati volilne legitimacije in volilne listke »v imenu zadrug«. Liberalno trobilo »Gostilničarski Vestnik« je priobčilo te dni naslednjo notico: »Da je enostavnejše. Glede volitev v trgovsko in obrtno zbornico in zaradi boljšega poslovanja, bi priporočali posameznim našim zadrugam, odnosno njihovim načelstvom, da naj imenujejo kot zaupnike, katerih naloga je pri tovarniških pobratih legitimacije in glasovnice, člani odbora in njih namestniki. Na ta način postane vse delo enostavnejše, povrh pa zanesljivejšee.« — Treba je torej povsod strogo paziti na liberalne zvijače in že sedaj ljudi opozoriti naj se že naprej varujejo pred ljudmi, ki bodo z vsemi sredstvi poizkušali spraviti ljudi v zmotu. **Bodite čuječi!** Povsod glejte liberalnim agitatorjem na prste in ne dovolite, da bi uganjali stare svoje sleparije, v katerih so se izvežbali za mojstre. Preskrbite povsod, da liberalci ne bodo pobrali legitimacij in volilnih listkov naših volilcev in volilk!

+ Puntarji v liberalni stranji. V liberalni stranji se je začel punt. In sicer se je začelo puntati »tovorno živinče« liberalne stranke, liberalno učiteljstvo. Zadnji »Učiteljski Tovariš« moli najprej nekak politični confiteor, v katerem našteva grehe liberalnega učiteljstva. »Slepci smo,« pravi Luka Jelenc, »politiški slepci: svoje moči smo dali na razpolago narodnim šarlatanom in demagogom.« — »Žalostno je,« nadaljuje člankar proti libe alcem, »da nam morajo šele »naši« naklonjeni šarlatani spravljati luske z očmi. Kakor se vidi, gre torej tudi tukaj za žep med Narodno in Učiteljsko tiskarno. »Vse v slovenskem političnem svetu,« dostavlja Jakob Dimnik, »se vrši preko nas in brez ozira na učiteljstvo.« Tega punta so torej krivi v prvi vrsti »interesi žepov«. So pa še druge stvari, ki niso liberalnim učiteljem všeč. Le poslušajmo, kaj pravi »Tovariš«: »Učiteljstvo nima pri liberalcih nobene zaslonbe; liberalci nalagajo učiteljstvu samo odgovornost, če klerikalizem v kakem kraju napreduje, in mu očitajo nedelavnost. Napredne stanke vidijo v učiteljih samo tekmece in so na učiteljstvo ljubosumne. Če kdo misli, da naprednjaki kaj store za šolske stavbe, se moti. Niti gane se nobeden. V nekem šolskem kraju se šola že razširja deset let in se bo gotovo tako dolgo razširjala, če šolska oblast ne poseže z vso energijo vmes. Dotična fara pa je na glasu kot napredna. Saj pri volitvah je zadnjih šest let dobival protiklerikalen kandidat velikanske večine.« Pa ne samo to, da so liberalci proti novim šolam, »Tovariš« pravi, da jim je »celo všeč, da se duhovništvo tej stvari tako upira in ljudstvo proti šoli in učiteljstvu hujska«. Da, »Učiteljski Tovariš« pravi celo, da niso to nobeni »naprednjaki« in da bodo »prav na tihem zlezli v klerikalni tabor«. — No, zdaj imamo vsaj fotografijo slovenske liberalne stranke. Včasih so učitelji te lepe stvari nam očitali, naenkrat so pa spoznali, da imamo mi vendarle prav in da so libe alci tisti, ki učitelje za nos vodijo.

+ Profesor Ilešič in naš list. Kakor prva številka letošnjega »Učit. Tovariša« poroča, je podal na zadnji skupščini društva slov. srednješolskih profesorjev tajniško poročilo tega društva profesor Ilešič. Profesor Ilešič je eden najbolj zaprizenih, obenem pa tudi najbolj potuhnjenih nasprotnikov katoliške kulture in kjer le more, se ta mož obrežne ob našo stranko, ob naš list in naše ustanove. Kier ima on ka-

Perzijski vojaki.

K rusko-perzijskemu konfliktu.

ko besedo, tam dosledno omalovažuje in ignorira vsak pojav katoliške organizacije. Tukaj spomnimo samo na sestanek jugoslovanskih kulturnih društev, ki ga je on sklical in vsa naša kulturna društva namenoma prezrl, ker katoliška društva ne smatra za kulturna. Mož je bil tudi tako predrzen, da je rekel, da naša revija »Čas« ne more veljati za znanstveno glasilo, češ, da ima »vezana krila«. Na omenjeni skupščini se je pa hotel zmaščevati nad našimi poslanci in nad našim listom in je zato dejal v svojem poročilu, da »zavrača napade onih časopisov, ki pravijo, da so profesorji lenuhi, ki krajejo davkoplačevalcem denar iz žepa«. Kakšna impertinenca od tega moža, ki hoče imeti nevezana krila, pa njegove lastne besede dokazujejo, da si jih ne pusti vezati od resnice. Profesor Ilešič dobro ve, da smo podali samo poročilo one deželnozbornske seje, v kateri so naši poslanci protestirali proti temu, da je profesor Reisner na političnih shodih napadal S. L. S., češ, da šolstvo zanemarja. Ker si pa Ilešič ni upal napasti naše delegacije, je pa nas ugriznil, misleč, da je to bolj varno. Drugič niso naši poslanci drugim profesorjem nikdar ničesar očitali, ampak vedno njihove stanovske koristi na ta ali oni način pospeševali. Profesor Ilešič je pa ta očitke proti profesorju Reisnerju, ki je bil popolnoma upravičen, ker je Reisner dobil od deželnega odbora podporo in dopust in kljub temu proti stranji zabavljal, kar generaliziral in hotel celo društvo proti nam v neko animoznost spraviti, češ, glejte nasprotnike našega društva! Obžalujemo ta napad, obenem pa se zavarujemo, da bi se taki možje, kakor je Ilešič, v nas brisali. Upamo, da bo društvo v prihodnje tako popolnoma neumestna izzivanja preprečilo, drugače bi bili primorani v tem slučaju primerne posledice izvajati.

+ Neopravičeno izdavanje »Dnevna po učiteljski tiskarni«. »Učiteljska tiskarna«, oziroma »Učiteljsko tiskovno društvo« glasovno zadržanih pravil nikakor ni upravičeno izdajati časopisov. Na časopisu »Dan« pa se naenkrat blešči, da je »blast in tisk Učiteljske tiskarne«. To pa po pravilih »Učit. tiskovnega društva« nikakor ni dopustno. § 2. teh pravil se namreč glasi: »Društvo ima namen, pokrivati tiskovne potrebe svoje članov.« Ta namen dosega s tem, da opravlja proti plačilu vse tiskarske posle in izdeluje in dobavlja vsakovrstne izdelke tiskarske obrti.« »Učit. tiskovno društvo« se torej ne drži svojih združnih pravil in je prekoračilo svoj delokrog. Čemu imamo nadzorovalno oblast tukaj? Pozivamo nadzorovalno oblast, da takoj stori svojo dolžnost! Navprej pa že povemo, da homo tudi skrbeli za to, da se cela kupčija ne bo preuredila na ta način, da bi »Učiteljska tiskarna« sedaj kakega slomoznega moža porinila v ospredje, pa vseeno ostala lastnica lista. Torej samo tiskate lahko gospoda in s tem bodite zadovoljni kajti kdor se povišuje itd. Toliko za danes!

+ V Dob'jčih pri Črnom'ju je bil izvoljen zopet za župana Slovenec g. Matija Gešel. Rekurz, ki so ga Kočvarji vložili, je bil zavrnjen.

+ Osebnostni svari. Davčni praktikant J. Vidmar je iz Idrije prestavljen v Ilirsko Bistrico; davčni praktikant J. Madronič je prestavljen iz Brda v Kranj. — Suplentka Gabrijele Treo je imenovana za provizorično učiteljico na šoli v Koroški Beli. — Učiteljska kandidatinja Julija Prestor je imenovana za suplentko na šoli v Žužemberku. Ondotna učiteljica Frančiška Miklec je radi boleznih dobila dopust.

+ Vprašanje glede zveze belokranjske železnice s Karlovcem in Dalmacijo je prišlo v tir in se bo ugodno rešilo, ker je ogrska, oziroma hrvaška vlada progo skozi Liko odobrila.

+ Odlikovanje. G. viceadmiralet Haus, marintehničnega komiteja v Pulju, je nemški cesar odlikoval z redom rdečega orla I. vrste. Viceadmiral Haus je v sorodstvu in svaštvo z rodino Trenz v Draškovcu; soproga njegova je sestra g. predsednika novomeškega sodišča Trezna in tukajšnjega nadstabnega zdravnika dr. Trezna. Študiral je na novomeški gimnaziji, rojen je v Tolminu, pristojen je v Sloveniji Gradec na Štajerskem. Odlikovanec je Novomeščanom dobro znan.

+ Društveni kolektarček za l. 1912 je popolnoma razprodan in se na posamezna naročila ne moremo nič več ozirati.

+ Orel v št. Vidu nad Ljubljano vabi k dramatični predstavi, ki jo priredi v nedeljo, dne 14. januarja 1912 v telovadnici v spomin peletnice svojega občanka. Spored: 1. Mladeniča cilji in naloge, govori dr. J. Adlešič. 2. Prolog, govori Iv. Kvas. 3. »Garcia Moreno.« Založra v petih dejanjih. Priredli A. M. Godi se v Kito, glavnem mestu južnoameriške republike Ekvador leta 1875. Začetek takoj po litanijah. Konec ob 5. uri popoldne. Vstopnina: Sedeži I. vrste 1 K, II vrste 60 v. Stojšča 20 v.

+ Drušvo c. kr. davčnih uradnikov za Kranjsko ima svoj X. redni občni zbor dne 14. januarja 1912 ob pol 11. uri dopoldne v hotelu »Ilirija« v Ljubljani. Vsi gospodje kolegi se vabijo, da se tega zbora o tem važnem in odločilnem času za službeno pragmatiko gotovo udeležijo. Na predvečer kolegijalni sestanek v hotelu »Ilirija«.

+ Kolavdacija. Iz Novega mesta se nam z dne 9. t. m. poroča: Danes je bila kolavdacija vodnjaka — jeza za belokranjsko železnico v Preloki. Delo je izvršila tvrdka Lončarič iz Ljubljane. Kolavdacija se je izvršila pod vodstvom g. c. kr. stavbnega nadsvetnika Otona Bertele pl. Grenadenberga iz c. kr. železniškega ministrstva, ki bo vodil zgradbo belokranjske železnice.

+ Laški shod v Pulja prepovedan. Za nedeljo so sklicali tukajšnji Lahi protestni shod radi premestitve hrvaškega učiteljskega iz Kastva v Pulj ali Pazin. Vlada je shod prepovedala. Prišlo bi po shodu ali pa še prej gotovo do velikih protislovanskih če ne moroda tudi do protiaustrijskih demonstracij.

+ Brezje in nemški listi. Nemški list Österr. katholisches Sonntagblatt prinaša zelo lep članek, v katerem opisuje našo znano domačo božjo pot Brezje na Goreniskem.

— Zanimiv dogodek pri vojaškem naboru v Splitu. 3. januarja je bil v Splitu vojaški nabor. Predno se je isti pričel, je izjavil dr. Trumbić kot zastopnik občine, da zahteva, da se vodijo vsi zapisniki o naboru v hrvatskem jeziku, ker je od 1. januarja 1912. v Dalmaciji uradni jezik hrvatski. Ker vladni zastopnik, svetnik de Szilva ni hotel na to pristati, je izjavil dr. Trumbić v ime občine, da občina odslej ne bo pošiljala svojega zastopnika k naboru in tudi ne dajala dvorane zanj, ako ne bo vse hrvatsko pri navačenju.

— Značilne spremembe pri zagrebškem sodišču. Predsednik kr. stola sedmorice v Zagrebu, bivši ban dr. Rakodczay, je kot znano umirovljen; promoviran je na njegovo mesto dr. St. Posilović, pri čemur sta bila preterirana dr. Florschütz, podpredsednik stola sedmorice in dr. Vl. Mažuranič, predsednik kr. banskega stola, radi česar sta ta dva tudi takoj zaprosila za vpočenje. Na njegovo mesto bi mela priti pristaša in banova sorodnika S. pl. Gaj in Radivojevič, predsednik zagrebškega sodnega stola bi postal Klaič, a državni višji pravdnik M. Accurti. Značilne so te spremembe zlasti zato, ker nima le stol sedmorice rešiti več političnih pravnih, temveč bo tudi rekel svojo zadnjo besedo pri reviziji volilnih listin. Kakor je videti, se dela vedno po starem sistemu.

— Vpokojen je stotnik domobranskega pešpolka št. 18 Jurij Podlipnik ter se naseli v Kranjski gori.

— Povoljno gasilno društvo v škofji Loki priredi predpustno zabavo v nedeljo, dne 14. januarja 1912, v prostorih »Kronik«. Med počitkom srečolov. Vstopnina: Za nečlane 2 K; gospe in gospice proste; za člane gasilnih društev 1 K. Čisti dohodek se porabi za poplačilo gasilske doma. Godba c. in kr. pešpolka št. 17 iz Celovca. — Začetek ob pol osmih zvečer.

— Smrtna koza. Umrl je v 38. letu svoje starosti g. Jožef Lukežič, pisarniški uradnik v zunanjem ministrstvu na Dunaju. — Umrla je v Gorici v 84. letu svoje starosti gospa Teresija Pečenko. Truplo so prepeljali v Rihenberg.

— A etiran bivši ravnatelj »Jadrana«. Bivšega ravnatelja propadle zagrebške zavarovalne družbe »Jadrana« so aretirali. Dolže ga goljufije.

— Mažarska banka v Zagrebu. Mažarska kreditna banka je v Zagrebu osnovala »Hrvatsko opčo kreditno banko«. Ravnatelj tega zavoda postane gospod Kostial.

— Zaradi »abcug mažarom« zaprt. V Koprivnici v banovini je na Silvestrovo lekarnar Fischl ob priliki zdravice Hrvaški in pravaškemu poslancu Zagorcu zaklical: »abcug mažaronik«. Lekarnar Fischl je bil zaradi tega klika obsojen na štiri dni zapore, a meščan Vaović, ki mu je ploskal, na 24 ur zapore.

— Poroke. V Zagorju ob Savi se je poročil g. Janko Marušek, brivski mojster, z gđno. Anico Laneger.

— Lov za tatom. Iz St. Gotarda pri Trojanah. Zadnji čas so se začeli pojavljati tudi pri nas tatovi in vlomilci. Pod Šentjurjem so vlomili v malem presledku pri dveh trgovinah. O storilcih ni sledu. V St. Gotardu so bili ukradeni v župnišču čevlji in zadnjo nedeljo je ulomil iz Ljubljane pobegli dragonec v vojaški obleki mej deseto mašo v gostilno Matevca Pistotnika v Trojanah. Šel je v hišo skozi okno, tam vzel tri ključe hotoč z njimi shrambe in kleti odpreti, pa je bil odpoden od ljudi, ki so šli od maše. Odsel je le tri ključe in velik nož. Na begum je poskušal še tu in tam odpreti zaprte hiše. Trojanska žandarmerija ga je zasledovala do Vranskega, dalje sta ga lovila dva vranska orožnika, ki sta mu bila v Brodeh že za petami. Dragonec videč nevaren položaj pa je skočil v vodo in orožnika za njim. Do vratu v vodi so se borili, in nazadnje se je vendar posrečilo orožnikoma upehane ga vojaka spraviti iz vode v zapor. Ključje je vrgel v vodo. Doma je od Ptuja.

— Ubožnico za mohamedance v Sarajevu zgradi odbor mohamedanskega verskega zaklada. Stroški bodo znašali 80.000 K in se pokrijejo iz vladne podpore za mohamedanske kulturne svrhe.

— Mlekarna pogorela. Mlekarno v Vrbovcu na Hrvaškem je docela uničil požar. Škode je 100.000 K, ki je pa pokrita z zavarovalnico. Kako je požar nastal, se ni še dognalo.

— Cenjene naročnike lista »Ave Marija« vljudno opozarjamo, da blagovolijo poravnati zaostale zneske naročnine tega lista. Poslali smo tudi v decembrski številki opomin in naznačeno vsoto. Glede na dobrodelni namen tega lista, ki prinaša raznoterosti o naših Slovencih v Ameriki ter odvaža kolikor močje izseljevanje in

Celovec, 2 K; Nabrala Ana Golob, Ljubljana, Ahacelj, c., 5 K; Henrik Wurzer p. d. Zehner, Vrba Kor., 4 K; Alojzij Sagaj, kaplan, Sv. Lovrenc na Dravskem polju, 1 K; Fran Zorman, Novi Udmat pri Ljubljani, 1 K; Franc Fugger, Pontabelj, 2 K; Mihael Grafenauer, Beljak, 5 K; Jurij Kogelnik v Prevaljah, 2 K; Po Tereziji Rozman, Ljubljana, Sv. Petra c. darovale: Marija Malovrh 1 K; Alojzija Prah, 40 v.; Marija Blut, 40 v.; Terezija P. ah, 20 v.; Marija Fležar, 20 v.; Frančiška Kralj, 20 v.; Lucija Bavdaš, 40 v.; Ivana Janežič, 1 K; Ivana Rojč, 1 K; Marija Kraker, 30 v.; Marija Drinell, 40 v.; Marija Dren, 29 v.; Jerica Vrhovec, 1 K; Marija pl. Gustak, 20 v.; Marija Velkavrh, 20 v.; Marija Colnar, 20 v.; Lucija Colnar, 20 v.; Štiri neimenovane, 80 v.; Terezija Rozman, 1 K; Dr. Vinko Gregorič, primarij, Ljubljana, 5 K.

Za božičnico slovenski štajerski.

Alojzij Sagaj, kaplan, Sv. Lovrenc na Dravskem polju, 1 K; Karol Kleinovšek, delavec, Baker, 20 v.; Martin Meško, župnik, Kapela, 5 K.

Cerkveni letopis.

+ **Kanonično umeščen** je bil danes ž. g. Frančišek Sever, župnik v Zalem logu za župnijo St. Vid pri Vipavi.

Razne stvari.

Strašen požar v Novem Yorku. — 7 mrtvih. — Škoda 20 milijonov dolarjev. V New Yorku je 9. t. m. pričela goriti ena tistih hiš, ki segajo v oblake, kakor pravijo Amerikanci, hiša zgrajena iz betona in železa, last zavarovalne družbe »Equitable Life Assurance Compagnie«. Goreti je pričelo radi neopredvidnosti strežnika centralne kurjave. Požar se je strašno hitro širil. Čez 2 uri je bila podobna hiša gorečemu plavžu. Ognjegasci so se morali omejiti, da so preprečili razširjenje požara. S streh sosednih hiš, ki segajo v oblake, so gasili požar, a brezuspešno. Škoda cenijo na 20.000.000 dolarjev. Počivala je vsled požara vsa trgovina, niti borza ni mogla poslovati, ker policija ni dovolila vhoda v sosednje po požaru sicer neogrožene banke. Zgorelo je sedem oseb, nevarno ranjenih je pa veliko ljudi.

Pozor vinogradniki in poljedelci! Električna Niagara, tako imenuje profesor fizike de Beauchamp v Parizu aparat, ki ga je te dni postavil na Eiffelov stolp v Parizu. Z generalom Negrierom se je veliko trudil, da bi pričel, v kaki zvezi so električni pojavi in toča pri nevihti, kako toča nastaja. Do tega sklepa je prišel: Brez nevihte, torej brez bliska in groma ni toče. General Negrier je obiskal radi toče najbolj južne in vroče kraje sveta in je prišel do sklepa: Brez elektrike ni toče; tudi če je elektrika v zraku in je zrak moker, ni toče. Franklin je pred 150 leti iznašel strelodvod; kak uspeh je dosegel, je znano. — Strelodvod na večji podlagi se bo zdaj uporabil proti toči in velike »reke« elektrike se bodo odtegnile zraku in peljale s tem aparatom v tekočo vodo. (Ime ima ta aparat od svetovno znane reke in slapa Niagara v Severni Ameriki.) Tri leta sta v pokrajini Vienne poizkušala svoj aparat v štirih krajih; skoraj vsako leto so imeli tam točo in v teh treh letih nobenkrat; aparat sta postavila od začetka na cerkvene stolpe, potem na 30 metrov visoke stebre, zdaj pa na 300 m visoki Eiffelov stolp v Parizu. Aparat učinkuje na 10 km v okrožju. — Ta iznajdba je silno važna pomena proti škodi po toči. Oba učenjaka se bojujeta že veliko let proti toči.

Prevejan slepar. V Šepičevo gostilno v Škrljevem je pred nekaj dnevi prišel nek mož, ki se je predstavil kot žlvinški kupec iz Pulja ter se strahovito ustil o svojem velikanskem bogastvu. Gostilničar in njegova žena sta mu vse verjela in bila silno zadovoljna, ko je trgovec naročil Šepiču, naj zanj nakupi za 12.000 K živine. Šepiča sta imenitnemu gostu postregla z najboljšim, kar je premogla hiša; tudi sta na gostovo željo naročila voz za v Reko. Ko pa je bilo treba plačati račun, ki ga je gost zahteval, se je pojavila mala zapreka. Gost je namreč rekel, da ima samo tisočake, katerega pa gostilničar ni mogel menjati. Pa kaj to! Gost si je pri tej priliki še izposodil 30 kron »drobiža« in zimsko suknjo in nato sta se z gostilničarjem odpeljala v Reko. Tu je velel gost ustaviti v neki gostilni ter naročil Šepiču, naj le gre v gostilno, on pride takoj za njim. Šepič je seveda zastoj čakal in prekasno spoznal, da je nasedel prevejanemu sleparju.

Važna iznajdba. Na polju brezžične telegrafije znani italijanski iznajditelj profesor dr. Cerebotani, ki živi že

leta v Monakovem, je konstruiral električno uro, ki se jo more regulirati s centrale, ne da bi bila z isto zvezana z žico. Mogoče je celo, poljubno število teh ur vzdržati v teku, ako so priklopljene k centrall. Bistveni način tega priklopljenja in brezžične zveze med centralo in urami je zaenkrat še iznajditeljeva tajnost. Profesor Cerebotani namerava s svojo iznajdbo potovati po vseh večjih mestih Evrope in prirediti predavanja.

Samoumor na policiji je izvršil 9. t. m. na Dunaju 27letni zasebnik Oskar Himmelbauer, ki je bil obdolžen npravnih prestopkov.

Deset žrtev ljubosumnosti. V Fildelfiji je bil neki hotelir ljubosumen na nekega gosta in je sklenil, da mu zastrupi jed. Slučajno so pa jedli hotelirjevemu tekmeču namenjeno jed hotelirjeva žena in deset gostov. Med zastrupljeni jih je že pet umrlo, 5 se jih pa bori še s smrtjo.

Povišane cene šivalnim strojem. Iz Berolina se poroča, da je povišalo društvo nemških tvornic šivalnih strojev cene šivalnim strojem.

Plaz zasul hišo. — Mrtve tri osebe. V Valmenierju pri Chamberyju, Francosko, je zasul plaz neko hišo. Mrtve so tri osebe.

Velika eksplozija v tvornici topov. — Usmrčenih osem delavcev. V francoski državni livarni topov v Ruelle pri Angoulêmeju je razpočil 30.000 kg težki kos bronca. Ubityh je bilo osem, nevarno ranjenih pa 11 delavcev.

Dvoboj z zarjaveo sabljo. V stolnem Belgradu je bil v dvoboju ranjen 8. t. m. z zarjaveo sabljo neki Jožef Mauer, vsled česar se mu je zastrupila kri in mu bodo morali najbrže odrezati roko. Državno pravdnštvo je uvedlo preiskavo.

Eksplozija plinovega kotla. — Mrtvi dve osebi. V Rottinghamu je eksplozirala plinov kotel in bil vržen 30 m daleč. Cela okolica je bila nasuta z železnimi kosi. Vdrl se je tudi vodnjak pod gazometrom. Voda je vdrla na ulice. Neki gostilničar je bežal pred vodo z ženo, otrokom in z dekle v klet, ki se je pa hitro napolnila z vodo. Gostilničar in dekla sta vtonila, ženo in otroka so pa rešili.

— **Prijatelje našega lista prosimo, da agitirajo za nove naročnike.** Mnogo je še slovenskih hiš, gostiln in trgovin, kamor zahajajo naši somišljeniki, a še niso naročene na „Slovenca“. Agitirajte za nove naročnike!

Telefonska in brzojavna poročila.

IMENOVANJE DR. ŠUSTERŠIČA.

Dunaj, 12. januarja. Danes je došlo iz kabinetne pisarne na vlado imenovanje dr. Šustešiča za deželnega glavarja kranjskega.

VELIKANSKI POŽAR POSLOPJA »EQUITABLE« V NEW YORKU.

New York, 10. januarja. Požar, ki je uničil palačo zavarovalne družbe »Equitable«, je največji, kar jih New York pomni. Palača je imela 12 nadstropij. Ogenj je izbruhnil v kuhinji za kavo. Uslužbenci so mislili, da bodo ogenj mogli sami pogasiti in niso takoj požarne brambe poklicali. V palači se je nahajalo okoli 2000 oseb. Ko se je začel prvi alarm, da je ogenj izbruhnil, so prestrašeni uslužbenci drli k liftom, toda stopnišča so že bila vsa v dimu. Pri liftih je nastala silna gnječa in so se odigravali divji prizori. Moški so ženske odrivali in na tla pobijali. Lifti so le par minut funkcionirali. Veliko oseb se je onesvestilo in so jih metali skozi okna na rešilno platno, mnogo jih je skočilo iz oken na cesto, kjer so obležali z razbitimi udi. Dva sta se bila rešila na streho, se privezala na pritrjeno vrvi in se spuščala dol. Kar švigne iz oken plamen, prežge vrvi in nesrečnega sta strmoglavila na tlak. Ker je vladal velik mraz, je vodni curek iz brizgaln na stenah zamrznil. Škoda cenijo na 20 milijonov dolarjev, zgorelo je zlasti veliko polic. V kletih palače so bili shranjeni vrednostni papirji v vrednosti 500 milijonov dolarjev; upajo, da so nepoškodovani. Na borzi se je vsled požara promet začel ustaviti in je nastala panika, zlasti med člani bank, ki imajo v kletih »Equitable« svoje depozite.

New York, 10. januarja. Več občinskih zborov različnih denarnih društev se je moralo vršiti na prostem, ker je pogorela Equitable-palača, v kateri se je nahajalo okoli 600 birojev. Bančni ravnatelj Giblin je bil naravnost na čudovit način rešen. Mož je bil stisnjen med jeklenim ogrodjem palače, kjer je čepel nad dve uri. Ko so ga rešili, ni bil pri zavesti. Morali so jekleno ogrodje prežagati, da so prišli do njega. Po-

Cesarski svetnik Alojzij Lilleg naznanja tužno vest o smrti svoje ljubljene sestre oziroma tete in svakinje, gospe

Margareta Florjančič

zasebnica

ki je po dolgi mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirejoče, dne 10. januarja t. l. mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage rajnice bo v četrtek ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti Hrvatski trg št. 7.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v petek dne 12. t. m. ob 9. uri v župni cerkvi pri sv. Petru.

Blago rajnico priporočamo v prijazen spomin.

V Ljubljani, dne 10. januarja 1912.

Brez vsakega drugega obvestila.

žar sedaj še ni pogasen. 30 brizgaln je na delu, da ogenj pogase.

MINISTRSKA KRIZA NA FRANCO-SKEM.

Pariz, 10. januarja. Minister za zunanje zadeve, de Selves, je predsedniku Fallièresu pisal pismo, v katerem mu ponuja svojo demisijo in izjavlja, da vsled mučnega dogodka, ki se je ob priliki razprave o maroški pogodbi z Nemčijo dogodil, ne more več nositi odgovornosti za zunanjo politiko, ki da ni enotna. — Ministrski svet se trudi krizo omejiti, da ne bi bilo treba celemu kabinetu odstopiti. Ministrski predsednik Cailloux je prosil Delcasséja, naj zunanji portfelj prevzame, toda Delcassé se brani, ker bi mornariški portfelj rad ohranil. Vendar upajo, da se uda in vodstvo zunanjih poslov prevzame.

DOGODKI V PERZIJI.

Carigrad, 10. januarja. Semkaj so došla poročila, da je Rusija svoje posadke okoli urmijskega jezera za 4000 kozakov pomnožila.

Z BOJIŠČA.

Tripolis, 10. januarja. (Ofic.) V Tripolisu, Ain Zari in Homsu se ni zgodilo nič novega. Isto poročajo Markonijske brzojavke iz Bengazija in Tobruka.

Rim, 10. januarja. Kontreadmiral Cagni je dobil povelje, da prevzame poveljstvo divizije, sestojede iz ladij »Amalfi«, »San Marco« in »Pisa«, da prepreči vojno tihotapstvo po morju.

GROZEN ČIN BLAZNE HČERE.

Lvov, 10. januarja. Blazna trgovčeva hči Siegmann je napadla svojo spečo mater in ji s sekuro odsekala glavo. Hčer so prenesli v norišnico.

ANGLEŠKI DUHOVNIK NA SMRT OBSOJEN.

London, 10. januarja. Sodišče je anglikanskega duhovnika Reverend Richesona obsodilo na smrt, ker je umoril svojo nevesto Linell, da se poroči z nekim bogatim dekletom.

SNEŽNI VIHAR.

Peterburg, 10. januarja. V okolici Harkova je snežni vihar povzročil velika razdejanja.

Glede novega brevirja naznanja

»Katoliška Bukvarna« častiti duhovščini, da izide novi brevir (idealni brevir) popolnoma preurejen v smislu odloka sv. očeta »Divino afflatu« z dne 1. novembra 1911 v štirih tankih priročnih zvezkih (takozvani »Ideal Brevier«) tekem meseca marca 1912. Temu bo sledil v najkrajšem času brevir v drugih priljubljenih oblikah, in sicer najprej v 12°, zatem v 48° in nato v 18°; istotako tudi diurnalie v 48° in 24°. Tekom nekaj tednov izide celoten ponatis novega psalterija v enem zvezku, in sicer v priročni obliki 18°. Enotno (v enem zvezku) izide psalterij tudi v obliki 48° in 4°. Besedila misalov se zgoraj citirani papežev odlok prav nič ne dotika in ostanejo misali neizpremenjeni.

Ugodna prilika!

Iz proste roke se proda na mirnem kraju ležeča, le 1/4 ure od sredinje mesta (in spadajoča še pod mesto) se nahajajoča novoizidana

visoko pritlična hiša

z velikim vrtom in obsežnim dvoriščem na lepem solnčnem prostoru tik postaje elektr. cestne železnice. Pripravna tudi za kakega vpokojenca. Plačilni pogoji zelo ugodni. Naslov pove upravnštvo lista.

TRŽNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.
Budimpešta, 10. januarja.
Pšenica za april 1912 . . . . . 11 73
Pšenica za oktober 1912 . . . . . 10 90
Rž za april 1912 . . . . . 10 22
Oves za april 1912 . . . . . 9 71
Koruzna za maj 1912 . . . . . 8 60

Kupujte le vžigalice: „U korist obmejnim Slovincem“

Meteorološko poročilo.

Višina n. morjem 306,2 m, sred. zračni tlak 736,0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celsiusu	Vetrav	Nebo	Padevina v 24 urah v mm
9	9. zveč.	734,0	4,0	sl. zah.	oblačno	
10	7. jutir.	32,9	4,5	sl. zah.	dež	2,8
	2. pop.	33,8	6,5	sl. svzh.	del. jasno	

Srednja večerajnja temp. 0,7°, norm. 2,7°.

Dobre vinske sode

iz hrastovega lesa, prav močne in nekatere skoraj nove

od 56—100 litrov
200—500 „
600—1000 „

prodaja po nizki ceni

Fran Cascio

2784 1
vinski trgovec

Lingerjeva ulica 1. za Skofljo

Priporoča se tudi najkrajši vermouth po zelo ugodni ceni.

Zanesljivo

ključa vničarskega pomočnika

išče Franc Šmajdek, ključavničarski mojster, Jesenice, Gorenj.

Proč z britvijo!

Zakonito zavarovano.

Higienično brijenje: brez noža, brez aparata. — Treba samo namazati z milom, oprati in v 5 minut je brijenje brezhibno opravljeno. Ranjenke izključeno. — Nikake bolezni. Ne peče vas, kot po britvi. — Nas izdelek »Messer weg« je zanjamo nesškodljiv, in ga stalno nadzoruje sodni kemik dr. G. Bischoff v Berlinu. Edini oblastveno preizkušen brivski izdelek. Velika skatlja za ca. 50-kratno rabo proti vpslatvi K 3-50 ali ali po povzetju (50 v. več). Kompl. garnitura potrebsčin K 1.

„Messer weg“-Vertrieb, Dunaj
II. Schöllerhofgasse 5 odd. Z. 74

Številna zdravn. priznanja, 1000 priznanih pisem. V inozemstvu z velikim uspehom že 3 leta uvedeno.

I. Ljubljansko uradniško gospodarsko društvo

vabi člane

na

izredni občni zbor

ki se bo vršil po sklepu predzadnjega zbora

v sredo, dne 17. januarja 1912. ob 8. u. zvečer v salonu restavracije Pri Levu na Marije Tezije cesti.

Dnevni red:

1. Sklepanje o razdružbi društva.
2. Ev. volitev likvidacijskega odbora.

V slučaju nesklepčnosti vrši se dne 25. t. m. v istem lokalu, ob isti uri in z istim dnevnim redom drug občni zbor, ki sklepa ne glede na število navzočih članov.

Načelstvo.

TEHNIČNI BIRO IN STAVBENO PODJETJE

RESLJEVA CESTA ST. 26 (POLEG PLINARNE), IZDELUJE:

3559

Beton
Zelezobeton
Mostove
Strope
Dvorane
Zazidke turbin

Strokovna
izvršitev
vseh vrst
načrtov
Prevzete zgradb
Tehnična mnenja

Vodovodi
Električne centrale
Turbine
Mlini
Žage
Opekarnice
Moderne apnenice

Obisk strokovnih
inženirjev
na željo

Radi inventure

prodaja 57

'Angleško skladišče oblek'

Ljubljana, Mestni trg šte. 5

vso izdelano obleko za
gospode in dečke, ter konfek-
cijo za dame in deklice pod

glavboko reducirano ceno

O. Bernatovič.

Fr. P. ZAJEC, Ljubljana, Stari trg šte. 9.

Glavna zaloga plošč
slovenskih, kakor tudi vseh
drugih vrst. Cena od K 250
1138 naprej.

Gramofone
od K 250 — naprej. Avto-
matske gramofone, naj-
boljše in najzanesljivejše
vrste za gostilničarje dajem
na mesečne obroke.

Igle za gramofon tisoč od K 180 naprej. —
Zahtevajte cenike, pošiljam brezplačno.

Išče se posojilo krog

20000 kron

proti vračilu v enem letu in z zelo
ugodnimi pogoji. Varnost: vknjižba na
prvem mestu obsežnih stavbišč krog
37000 m², od katerih je krog 15000 m²
že odmenjenih za odkup po državni
železnici; odkupnina se predvsem po-
rabi v odplačilo posojila. — Posebno
ugodna prilžnost za stavbinske pod-
jetnike. — Ponudbe sprejema uprav-
nistvo lista pod šifro: »Domačnu po-
magaj domačini«

83

Ženini in neveste! Poročne prstane

kakor tudi drugo zlatnino priporočam po nizki ceni

Fr. Z. Zajec, Ljubljana, Stari trg 26.
Pošiljam cenike brezplačno.

Eno cerkev ali altarno sliko brez-
plačno le za povrnitev režijskih stroškov
poslika na Slovenskem umetnik, čegar delo
je pohvalno priznala c. k. osrednja komisija.
Podrobna pojasnila daje „Slovenec“ in „Bo-
goljub“ ali „Rozhledy v umění církevním“,
Praga-Vinohrady, Krameriova ul. 10. Češka.

Solske akvarelne
barve

Vzorci za slikarje
vedno najnovejši

Oljnate firneževe barve

za pleskarje, strobne in pohištovene mizarje, hišne posestnike ter za
domačo porabo

Düsseldorfske oljnate barve
za umetnike

Oljnate študijske
barve

Firneži, olja in retuši
za umetniško slikanje

Kranjsko laneno olje
in firnež

Emajlne
glazure

Lake
za vrtno pohištvo

Štedilno
voštilo za pode
priznano najboljšo

Janarjeva
glazura za tla

Marijin trg št. 1.

Vse vrste
čopičev

Olje
za stroje

Snbe kemič., prstene
in
rudninske barve

Prašno
olje za pode

priporočam

1069

Adolf Hauptmann-a nasled.

prva kranjska tovarna za oljnate barve, firneže, lake in steklarski klopj.

Zahtevajte cenike!

Zahtevajte cenike!

Telefon 237.

Zajec & Horn

Telefon 237.

Ljubljana, Dunajska cesta šte. 73

Beton in železo - beton.

Fundamenti.

Stropovi.

Mostovi.

Vzidava turbin.

Stopnice.

Tlakovi.

Ksilolit.

Cevi za kanale, najboljši strešnik našega časa
asbest - cementni škrlj (Zenit) patent Hloch
vedno v zalogi. Edini zastop za Kranjsko.

Umetni kamen (okrasni za façade, obhajilne
mize, balustrade).

St. 21.980/11

RAZPIS.

Podpisani deželni odbor razpisuje službo okrožnega zdravnika v
Tržiču pri Kranju.

S službo je združena letna plača 1200 K, aktivitetna doklada 200 K in
dve starostni dokladi (petletnici) po 100 K.

Prosilci naj pošljejo svoje prošnje za to službo podpisnemu deželnemu
odboru

do 20. januarja l. 1912.

in jim prilože dokazila o starosti, upravičenju do izvrševanja zdravniške prakse,
avstrijskem državljanstvu, telesni sposobnosti, npravnosti, dosedanem službovanju,
ter o znanju slovenskega in nemškega jezika.

Deželni odbor kranjski

v Ljubljani, 30. decembra 1911.

54 3

Dinamo stroji, elektr. motorji.
Naprave za elektr. razsvet-
ljavo in prevajanje elektr.
sile. Električni ohrati vseh
vrst. Ventilatorji. Turbo-
generatorji, elektr. želez-
nice in lokomotive, žerjavi
in dvigala. Obločnice in
žarnice vseh vrst. 1927

Elektrotehniška
delniška družba
preje Kolben in dr. Praga-Vysočany

Vodne turbine vseh sestav,
(Francis, Pelton). Točna,
cena in hitra popravila vseh
elektr. strojev od drugih tvrdk.
Vse potrebe za inštaliranje.
Odlitki iz Siemens-Martinove-
ga jekla, ameriška kujna litina
iz lastnih velikih livaren in
jeklaren. Za vele- in malo obrt.

Od doslej izžrebanih srečk. se nastopne še niso predložile v izplačilo:

St. 2472 z dobitkom K 1000—		St. 161 243 318		454 552 644 647 700 985 1090		1200 1255 1342 1354 1443 1504										
1522	1523	1700	1871	2068	2138	2152	2345	2480	2790	2924	2963	2965	2988	3015	3205	3239
3378	3578	3660	3884	4047	4066	4152	4247	4284	4336	4417	4479	4540	4545	4593	4704	4763
4789	4992	5006	5208	5707	5795	6275	6422	6432	6435	6453	6840	6858	6917	6936	7205	7374
7521	7522	7647	7668	7944	7945	8296	8499	8578	8658	8682	8766	8805	8819	8826	8862	8930
9050	9159	9216	9253	9256	9360	9435	9597	9744	9857	9950	9956	10155	10237	10249	10295	
10356	10383	10408	10456	10460	10696	10780	10837	10857	10888	10899	11047	11150	11150	11238		
11326	11353	11398	11470	11531	11635	11750	11791	11877	12013	12078	12173	12181	12181	12195		
12306	12394	12416	12614	12835	13203	13223	13276	13313	13315	13488	13556	13577	13624			
13736	13818	13829	13893	13969	13996	14003	14088	14113	14207	14465	14496	14593	14716			
14805	14881	14943	15092	15104	15213	15306	15410	15420	15503	15837	15844	15887	15926			
16069	16200	16391	16470	16550	16641	16651	16713	16785	16847	17057	17242	17304	17552			
17561	17571	17578	17809	17843	17892	18014	18032	18174	18404	18405	18433	18441	18447			
18464	18552	18621	18634	18791	19004	19007	19099	19272	19284	19314	19315	19403	19487			
19631	19775	20078	20304	20311	20321	20486	20566	20720	20789	20933	21309	21321	21380			
21491	21493	21815	21853	21984	22175	22182	22326	22358	22427	22544	22624	22626	22688			
22695	22717	22862	22889	22892	22954	23083	23092	23102	23207	23292	23337	23362	23363			
23433	23613	23660	23718	23735	23815	23865	23945	24047	24060	24081	24365	24550	24612			
24765	24787	24824	24845	24867	24871	24934	25056	25099	25103	25165	25288	25318	25485			
25520	25604	25686	25759	25784	25962	26053	26127	26156	26178	26261	26627	26630	26961			
27014	27092	27130	27385	27419	27679	27686	27730	27767	27871	27880	27894	27932	28024			
28225	28293	28329	28337	28395	28421	28571	28673	28713	28758	28797	29031	29044	29134			
29186	29195	29222	29301	29549	29772	29860	29951	29955	30007	30061	30211	30394	30619			
30727	30760	30811	30897	30903	30953	31131	31215	31402	31573	31706	31736	31745	31760			
31804	31815	32111	32123	32395	32644	33001	33095	33118	33120	33300	33622	33677	33773			
33888	33929	33970	34007	34020	34106	34141	34262	34333	34335	34440	34449	34512	34694			
34706	34738	34896	34922	35005	35033	35119	35288	35499	35610	35658	35666	35748	35761			
35789	35921	35996	36032	36033	36071	36200	36242	36311	36380	36463	36470	36527	36641			
36827	36931	36993	37019	37229	37481	37548	37566	37573	37584	37617	37660	37781	37784			
37786	37816	37854	37882	37934	37972	38149	38168	38471	38589	38630	38671	38684	38712			
38715	38736	38977	39032	39115	39132	39206	39224	39240	39567	39747	39910	40116	40142			
40145	40178	40269	40307	40345	40350	40617	40645	40798	41132	41140	41220	41309	41318			
41378	41688	41706	41717	41783	41792	41887	42003	42043	42081	42095	42123	42533	42619			
42682	42729	42837	42864	42905	42923	43184	43280	43333	43361	43416	43465	43482	43788			
43913	44068	44069	44275	44281	44367	44411	44597	44605	44654	44944	45236	45263	45576			
45672	45686	45724	45827	46016	46030	46138	46193	46273	46395	46426	46466	46499	46615			
46677	46707	46823	46958	47176	47193	47229	47242	47275	47290	47335	47606	47730	47940			
48020	48056	48264	48381	48423	48459	48641	48650	48737	48791	48801	48810	48884	48965			
49001	49085	49089	49132	49192	49203	49217	49502	49549	49561	49591	49811	49926	49942			
50024	50172	50283	50300	50575	50647	50850	50994	50998	51387	51418	51515	51537	51553			
51636	51815	51844	51853	51934	51985	52009	52132	52147	52161	52186	52198	52388	52437			
52556	52584	52637	52818	52859	53014	53060	53083	53210	53219	53291	53359	53403	53821			
53902	54014	54059	54291	54294	54331	54437	54582	54662	54748	54801	54899	54936	54979			
54998	55047	55100	55125	55231	55252	55591	55777	55870	55979	56044	56087	56217	56219			
56221	56354	56470	56621	56673	56758	56897	57283	57325	57479	57573	57580	57597	57609			
57683	58099	58116	58188	58465	58602	58824	58841	58933	58960	59028	59092	59109	59280			
59335	59402	59487	59588	59657	59748	59866	59998	60370	60542	60651	60941	60972	61096			
61260	61424	61428	61666	61929	61955	61979	62052	62074	62077	62319	62379	62497	62545			
62579	62640	62705	62871	63018	63083	63365	63457	63577	63700	63721	64079	64151	64183			
64393	64396	64420	64474	64495	64601	64651	64670	64897	64944	65046	65062	65107	65144			
65206	65317	65575	65649	65674	65690	65727	65737	65795	65800	65822	66059	66330	66370			
66504	66639	66664	66711	66762	66869	67009	67033	67102	67109	67245	67284	67329	67353			
67410	67414	67462	67516	67814	68128	68220	68368	68382	68404	68638	68677	68778	68819			
68855	68912	68933	69160	69170	69261	69652	69827	69945	69996	70093	70183	70219	70249			
70288	70426	70440	70503	70523	70539	70640	70661	70788	70883	70991	71113	71205	71206			
71257	71436	71502	71634	71876	71890	71969	71985	72003	72108	72143	72222	72230	72522			
72526	72527	72554	72563	72581	72642	72743	72762	72866	72913	73094	73214	73315	73414			
73420	73595	73724	73841	73874	73950	73996	74011	74155	74269	74489	74672	74711	74773			
74779	74847	74869	74896	74917	in 74920	z dobitkom K 60—										

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dne 2. januarja 1912.

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni
c. kr. deželne vlade svetnik:

Laschan I. r.

Domača tvrška

Modni salon
Marija Götzl
Židovska ulica št. 8
priporoča svojo bogato zalogo
damskih in otroških klobukov
v najnovejših oblikah
Cene brez konkurence!
3070

Zaloga sportnih klobukov in čepic

Domača tvrška

Orgle

z 10 registri, meh in pedal še skoro nov, oblika lepa — se po nizki ceni prodajo v **Preddvoru p. Tupaliče.**

Prodajalko

papirne stroke se sprejme takoj.
Ponudbe na upravo „Slovenca“ pod
»Poštenost«.

Hiša z velikim skladiščem
v neposredni bližini župne cerkve na Igu se proda pod ugodnimi pogoji.
Povpraša naj se v hranilnici in posojilnici na Igu (župnišče).

Naročajte „Slovenca“.

ORLIC.

Na predlog g. Karola Pakiža, lesnega trgovca in posestnika v Zamostcu pri Sodražici se vrši dne 14. januarja 1912 ob 3. uri popoldne v občinski pisarni v Sodražici

javna dražba.

Na dražbi se bo prodalo jelovo in smrekovo drevje od vstetih 20 cm prsne mere dalje iz gozdnih delov g. Karola Pakiža, ležečih v Veliki gori. Drevje je okrog 9000 debel, ki vsebujejo približno 150.000 kubičnih čevljev. Gozd je arondiran in meri 90 oralov.

Dražbeni pogoji so razvidni pri podpisnem županstvu. Namen dražbi je zavarovati g. Karolu Pakižu odškodninske zahtevke v smislu določb členov 343 in 354 trg. zak.

Županstvo v Sodražici.

Naslovna knjiga 1912 za mesto Ljubljano

Važno! po uradnih virih najboljša sestavljena objednem celoten stanovski izkaz in zaznamek protokoliranih tvrdk in drugih obrtov v Ljubljani **Važno!**

Cena 4 krone. je ravnokar izšla. Cena 4 krone.

Založništvo: Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani.